

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvniku“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVNIKU

„Vienybė Lietuvniku“
Išeina kas trčiaudienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams;
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00.
Europoje ir kitur \$2.50.
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitos nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 46.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 17 d. Lapkričio (November) 1909 m.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXIV

Prie mūsų scenos reikalų.

Prabėgo jau arti du metai, kaip buvo pakelta sumanymas — suvienyti Amerikos lietuvių teatrališkas kuopas, kad tuomi butų pasekmingiai ir lengviau pakelti mūsų silpnutę dailę. Iškartu mažai kas tepaisė ir atkreipė atidžios į tą svarbų klausimą, tečiaus nenustojant mūsų sumanytojams šaukus į visuomenę, klabinant dailės mylėtojams į mūsų draugijos duris, pasisekė kiek tiek pavienių inteligenčių bei teatro mėgėjų užinteresuoti, ir šiandien jau regis turim keletą teatrališkų kuopelių, kurios tvirtai nusprendė susivienyti.

Vienok gi toli gražu neužtenka da pasakyti vien žodžiu: „susivienyti“, ir šią pasiryžimą vėl paleisti ant atilsio. Jau laikas butų pasirodyt mūsų mėgėjams su praktiškais darbais. Teisybė, kad dar mažos ir silpoutės tėvų, keletois kuopelių spėkos; da ne-skaitlinga bureli dailininkų artistų teturime atlikimui taip sunkaus ir milžiniško darbo. Bet gi toliaus laukti, su tiksli, kad gal kada-nors pasi daugins spėkos, atsiras iš kur noris stebuklingi pastumėtojai mūsų scenos, yra nepraktiška nuomonė. Nėr ko vilint. Reikia veikt tiems pa-tiem, kurie jau pradėjo.

Visupirmu: mums butinai ir kuoveikiausiai reikal ngai išrinkti centralinę valdybą! Kada mēs jau turėsim viršininkus, kurie užims mums reikalingus urėdus, tuomet mēs, kiekviens prigolinti į susivienijimą kuopa, turim pasiskubinti per vest į centralinį archivą savo turta kostiumuose; tokiu budu mēs apsaugosim jau esančias teatrų parėduias nuo su-inaikinimo ir tauposi-me-dauginimė naujas. Toliaus, privalumu kiekvienos kuopos butų paskolint centraliniam išdai nors po kokia \$10 ar daugiaus, kiek kuri šgalėtų. Taipgi užsisiųtuoti (uz sideti priviliuma) jnešnėti centro išdan ménnesines mokestis (kokios butų nuo tarta), ir tokiu budu jau pasidarytų draugystės pradžia, ir pradėtumė jau ištaisnėti nor-menkesnes, ir tankiai reikalaujamas teatrams parėdinius. Taip kad kokia-nors teatrališka kuopa, pareikalaudama kokių-nors kostiumų,—o kuriu centras da neturi,—prisiųtų į centrą pinigus, o centro viršininkai, dadėjė iš centro išdo, nupirkštų tokius mums kostiumus, o jie pasiliktu ant visa

dos draugystės nuosavybėje. Kiekviena tvirtesnė ir tobunesnė teatrališka kuopa pas mus drasių galetų suluošti po viena kokią istorišką dramą ar tragediją, kurių atlošimui skolinant kostiumus, lešiuojasi nuo 40–50 dolerių ir daugiau. Bet jeigu nors 4 kuo-pas po dalelę paaukuotų nupirkimui tą parėdių, tai juk galima butų išsityti sau nors mažumą svarebesnių senovės istoriškų drabužių, kurie mums reikalingi beveik prie kiekvieno svarbesnio perstato. O taip skolinant mēs turim brangiai uzmokėt, kad beveik už pusę to išsitytum sau naujus ir visai atsakančius mūsų teatrams drabužius. Tuomet mums pasiliks tik sunukumas išmokt roles, kuomet dabar išmokti roles tai mums visai menkinis, sulyginant gavimą atsakančių lošimui kostiumų.

Taigi, brolai ir sesuvesti! Sūkruskim prie darbo, kuris veda mūsų nuvargintą tautą prie milžiniško kulturos žingsnio.

S. E. Vitaitis.

Da apie Haighto žemdirbystės mokyklą.

Nors man ir neprisiėjo buti toje garsioje „mokykloje“, bet kadangi visgi prisiejo su jau mūsų susirašinėti, todėl iškilus klausimui apie panašų „mokyklą“ tinklus, į kuriuos vienojama ateivai, paduodu čionai tojo susirašinėjimo pasekmės.

Patilpus pernai „Vienybė Lietuvniku“ (num. nepamestu) daug žadančiam p. Šeštoko straipsniui — apie Haighto Žemdirbystės Mokyklą (Haight Agricultural School), parašiau p. Šeštokui laišką melsdamas platesnį informaciją apie tąją mokyklą. Nors ir netikėjau į p. Šeštoko žadamuosius stebuklus, kad Amerikoje kas-nors mokiniamas už dykų davinėtų moksłai ir, potam, žemę, kaip p. S. raše „V. L.“, bet visgi maniau, kad šio-bei-to galima ten pasimokyti. Gau-ou sekantį atsakymą: „Mēs mokiniamės abelnių visko: angliskos kalbos, aritmetikos, istorijos ir šių darbų: statyti namus, kalviauti, spaustinti knygas ir laikraščius, virti valgius, siuti drabužius ir tt.“

Nors man, kaipo lankiusiam Rusijoje vidutinę mokyklą, moksłas buvo per žemas, tačiaus šitokiam p. Haighto

planui karštai pitariai ir pasiržome da ir su kitu draugu važiuoti pasimokinti jei jau ne ko kito, tai nors amatų. Pirm to, aš da patariau savo draugui, kad jis parašytu dar gi laišką p. C. S. Heller'ui, kuris buvo mums perstatytas, kaip tos mokyklos superintendantas (perdėtinis). Ant laiško, mano draugas jau gauna atsakymą nuo paties Haughto. Jisai rašė taip, kad mokiniai: angliškos kalbos, istorijos, žemdirbystės (t. y. arti, aketi ir tt.) ir dailydystės. Jau nuo mokslo programos nuslydo spaustuvės darbai, siuvimas, kalviavimas ir virimas valgių. Beje, p. Šeštoko buvo mums rašyta, kad už darbą busia mokama studentams \$5, o reikalui atsiėjus ir daugiau per mėnesį, da gi ir drabužiai duodami, bet Haughtas jau pasakė, kad tik \$5 per mėnesį, bet drabužių nebeduoda. Taipgi Haughtas reikalavo prisiūsti kandidatų į mokinius fotografijas ir daktaro paludiujimus apie sveikatą. (Tikslas aiškus).

Ta matydamas, aš parašiau p. Šeštokui, kad nusprendžiau nevažiuot, nes per žemos yra man jų mokyklos kursas; o antra — ten gi nemokina tų amatų katrū aš noriu išmokt, ypač spaustuvės darbų. Tuomet p. S. vėl man atrašė ismetinėdamas, kam aš atsisakau važiuoti. Dabar jis savo mokyklos programą taip neat-sargiai susiaurino, kad apart žemdirbystės pasirodė beės galima išmokti tik dailydystės. Jis tiesiog išbarė mane; jis anaiptol nemanęs, kad aš norėsiu tapti daktaru ar advokatu: jis manęs, kad aš mokyšiu (sic!) (iš mokymosi manau į mokytojus įkélé) kitus ir busi stuplu (!!!) „pagimdyti vienintelę lietuvių mokyklą Amerikoje“... Taip gi iš kazkur sužinojęs mano slapyvardę ir pasiremdamas ant mano mokinių tilpusio „V. L.“ N. 5, š. m. apie mokyklos įkuri-mą, sako, girdi laikraščiuose rašai apie lietaviškos mokyklas įkūrimą, bet kur yra geriausia proga įkurti lietuvišką universitetą,— tai nenori veikti, mokyti ir „tverti universitetą“.

Matydamas tokį siaurini mąsi jų mokyklos programos ir, ant galio, nusismailinimo viši amato šaką tik ant dailydés,— ir kadangi galima tik 3 valandas mokyties, o 7 val. reikia dirbt (tai žiemą; vasara gi tik 1 valandą per dieną mokina, nuo 1 iki 2 val. po

pietų, pačiame karštyje) dar viškį parašiau, paabejodamas, ar tik nesilepia noras išnau doti norinčią mokyties jaunuomenę ir prisdengus mokyklos vardu gauti pigius darbininkus (kas labai tankiai atsinkinta Amerikoje). Dabar atsakymo jau nebegalavau.

Jau iš šito savo patyrimo nujaučiau, kuomi yra toji pradėta įgarsinti mokyklą. Todėl, man rodos, bereikalo p. K. Šeštokas („V. L.“ N. 37) žaukia, kad „suvažiavo karštgalviai, kurie nenori mokinies.“ Mokininkie tū žmogus, kaip reikia Chicagos „Stock Yard“ mėslus drabysti ant Haughto laukų...

Sapienti sat!

K. J. Virsnis.

PERŽVALGA.

** Kur Višteliu aukas? Vienas iš mūsų skaitojy Argentinoj, rašo mums, bandęs gauti žinių apie liudinos atnūtinis Andriu Višteliu (Višteliu). Parašęs i Buenos Aires bepročių prie-glaudą, kurioje buvo įdetas Vištelius. Iš tenai atrašę jam prieglaudos užvezida, kad Vištelius jiems nezinomas. Berods da reikalavę, kad parašytų, kokiuse metuose ir po kokia pavarde jis tapo tenai įdetas.

** „Kataliko“ redakcija išsiuntinėjo redakcijoms apklausimo blanką: 1) kur pataria laikraščinkams susivažiuoti, 2) kokiui laiku, 3) ką skiria apdirbimui susivažiavimo programos. Savo post scriptum e „Kataliko“ redakcija pataria susivažiuoti Brooklynan, kovo 17 ir 18 d. 1910 m. Tuomtarpu „Lietuvoje“ pasirodė redakcijos atsiliepimas ir nurodymas, bene pár rankiai butų susivažiuoti Chicago, laiku S. L. A. seimo, nes tuomet bus dviejų organizacijų (S. L. A. ir T. M. D.) susivažiavimas, kurian, anot „Lietuvas“, pribus labiau intelligentiškų lietuvių. p. Olševskis gi pataria susivažiuoti pa-baigoje berželio mėn., nes tuomet esas liuosenis laikas išvažiuoti leidejams. — „Lietuvas“ patarimas muons atrodo iš dviejų pusų nepraktikuoti susivažiavimo programma, tai suprantama, kad turi persikeist nors ir geriausiai kieno pirmynkštį sumanymai. Mēs nesilaikome prikibę prie savo sumanymo, jeigu įvyksta visai naujos formos sąlygos.

** Išstojo „Kovos“

46 nr. p. P. Bukšnaitis, žino mas veikėjas, praneša, kad išstojo iš L. S. S., nes dažnai, kad eina referendumai jį suspenduoti per rinkimų laiką, idant nepatektų į viršininkus.

** Du lietuvių poliūs. Ant sumanytojo laikraščinkų susivažiavimo „Kova“ (nr. 46) atsakė netikėtu tonu, pavadindama tą svarbų projekta „komedija“. Nors labai tai keista, bet „Kova“ savo tokį išvedimą remia ant nuomonės klerikalų organo, Wilkes Barre's „Draugo“, kuris savo 16 num. nurodė reikalin-gumą išveisti iš mūsų laikraščio kolijojimą. Ir šitas „Kova“ davė progą nuogandauti, kad „buržuazai“ ir klerikalai nori susivienyti. Kad kolionės apryboti yra reikalinga, tai mēs senai tą matom ir kalbame, nešekiriant ir „Kovos“. Galima bus litolių budai ir tikslai pasirinkti, negu mums siulo „Draugas“; bet kolijimus užtarti ir dėlei šito pavadinti laikraščinkų susivažiavimą „komedija“, tas mums visai nesuprantama. Anuosyk „Draugas“ gincijo, kad laikraščiu leidėjų susivienijimas negalimas, nes tada busianti cenzura uždėta ant religijos klausimų, o dabar „Kova“ duoda suprasti, kad jis laikraščinkų susiartinime, nužvelgia „buržuazišką“ cenzurą ant socijalizmo. Du lietuvių poliūs: kairiausis „Kova“, dešiniausis „Draugas“. Abu bijo vidurinio pasaulio „cenzuros“. Žinoma, jie kalba iš tikros sąžinės. Bet ką mēs veiksimės sutaja jų sąžine, kada gyvenimas mus spiriai jieškoti platiens liudžiai kelin? Kodėl „Kova“ pamiršta visą eilią pažangijų, nors ir „buržuazišką“ pasaulio laikraščių, savaitinių ir žurnalų, kuriuose ant bendro lauko sėdariškai keliauja susijungę socialistai, anarchistai, kunigai ir neprigulmingi jokiemis „istams“ gilius protai, riekas už tą jų nepeikia? Netik nepeikia, bet da jų surinkta medžiaga naudojasi. Kodėl „Draugas“ neima pavyzdžio bent nuo savo keliaudžio, anglų-presbiterų „Independent'o“, kuriamo taip pat rašo susijungę visokų partijų ir nuomonės žmonės, nesvarzydami jokia vieniklę cenzura. Pripratom mēs prie cenzuros, todėl ji kaip kokia šmékla neleidžia mums nei ten susijungti, kur galima, reikia, ir kur anksčiau ar vėliau turėsimė susijungti.

Laiškas iš Lietuvos.

Besėdžiant man V. valsčiaus areše, vieną dieną pertraukė mano mintis skambėjimas raktų ir čerškėjimas pas aresto duris. Atsidarė duris ir jėjo da jaunas vaikinas, retezais apkaltas. Bet, koks reginys! Visas liesas, akis giliai įdubios, veidas išbalės, kraujuo nei lašelio, o ant suliesusių kojų sunkūs kandalai (retežiai). Jėjes ir palinkėjės man labų dienų, nusivilko savo „chalata“ (maž-daug panašū į kareivio šinelį) ir tokią pat kepurę nusiemės, tarškindamas retežius, prieto prie narų ir atsiėdo ant krašto. Mums išskalbejus, aš užklausiau: Už ką tamstā apkaltino? — Et...daug pasakojimo. Bet kad tamsta taip žingeidauji, tai gal da ir suspesiū papasakoti, pakol ne susirinks mano varikai...

Taip,— jis pasakojo,— bus jau netoli dvejų metų, kaip aš, kviečiant mano giminėms ir pažištamiems, parvažiavau iš Amerikos, kur pragyvenau suviršum penkis metus, iš Lietuvą. Cion, su savo maž-daug pirmieviškom pažiurom, iji-jau daug prieš, o ypač įnerto viena ypata, kuri man geidė jau visiškai prapulties; neužilgo jam tas ir pasisekė. Vieną kartą, atsilankė kokie pikadėjai pas mūsų netolimą kaimyną ukininką ir grasindami ginklais, atėmė keliolika rublių ir ką geresnio radę, išsi-dangino. Išgirdusi tai, policija sukipto jų jieškoti, apie juos klausinėti, ar kas nematė jų, nurodydami jų žymes: vienas juodbravis, du baltaplaukiai. Išgirdus apie tai minėtą ypata, tuoju nurodė ant manęs, kaip ant galėjusio tenai buti, ir podraug da pripelėjo kitų nebutų dalykų. O gi žinote, kokie pas mumis žmonės, jeigu jau kas įkliuva, tai reatas kas nori tokiam pagelbėti, bet greičiau da paskandinti! Taip ir čia atsitiko. Tuoju atsirado ir liudininkai prieš mane, ir teismas pasmerkė mane ant 6 metų katorgos. O gal tamstā netikit, kad aš tiesa kālbu? Tai mato mane Augščiausias...

Po valandėlės vėlei tėsė toliau:

Taigi mat, kokie laikai! Žinot, tamsta, aš išpradžiu, seniau netikėjau, kad gali taip neteisiasi pražudyti žmogų; bet dabar pats ant save patyriau. Bet visgi gal ateis kada tokie laikai, kada pasiliaus taip darę, kad nekalta žmogų tik delto prapuldyt, jog kas-nors turi ant jo piktumą...

J. St.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Duma jau pradėjo savo darbą. Pirmiausia naujiena — tai susitvėrimas naujos atstovų-ukininkų kuopos. Jon prisidejo 35 atstovai, kas jinės judejimą vison Dumon, nes 35 balsai — daug sveria.

O ukininkai ypač sakosi tam išskyre, kad iškiolai Duma jų reikalui ignoravo. Tačiaus ukininkų kuopa nenugazdinė kadetų nei socijaldemokratų. Josios krupotelėjė dešinieji,

ypač stambesni žemvaldžiai. nes uk. kuopa išsykio pastatė kampu savo reikalavimus, kad i žemės tvarkymo komisiją ieitų pusė ukininkų. Dabar gi veik visa komisija susidaro iš čiauninkų. Žinoma, tuomet bus labai nesveika žemvaldžiams. Dešinieji tuo pavirto blogais pranšais — ėmė rėkti, kad ukininkai jiezinsiai valdžiai ir atgabensių pavojų Du mai. Tačiaus, kadangi jų rek̄smu Duma ir valdžia apsiprato, todėl pakol kas niekas dešiniųjų baimės neima atidžion Kairiuma siemet. Dumoj didesnė, negu, pereitais posėdžiais. Tą matydami bandė tautininkai ir dešinieji susi-vienyt prieš kairiuosius, bet nepavyko.

I Kanadą aplaukės laivas iš Vladivostoko pranešę apie naujus politiškus bruzdėjimus Rusijos pakraščiais. Valdžia juose matanti naujų sukilių pradžią. Todėl pradėjusi mobilizuoti atsarginius kareivius ir siuntinėti jų burius į Bologviečenską, Nikolaevą, Uzuriską ir net linkui Mandžurijos stočių. Visas pietinis Uzuriskas esas pilnas neramumo ir pasiruošęs sukilti.

Kaip žinome, nebejvyko Mandžurijoje susivaziavimas dviejų Rusijos ir Japonijos valdžių atstovų: Kokovcevo ir Ito, nes ši paskutinė pasa linga korejiečio kulta nusiuntė į geresnį pasaulį. Nors buvo kalbama, kad Japonija vieton Ito atsiųsianti pas Kokovcevą ką atstova, bet neatsiuntė: ar nebeatsirado kam važiuot, ar tiesiog valdžia nebenorėjo erzinti korejiečių ir chinų, ant kurių galvos ta konferencija buvo rengiama. Todėl Kokovcevas, pasibastęs po Chabarovską ir Vladivostoką, sugrižo į Petrapilę.

Iš Petrapilės rašo, kad vėle esas suareštuotas ir įmetė Petro-Pauliaus tvirtovėn žino mas revoliucionierų vadą. N. Čaikovskis, kuris už amerikonių sudėtus pinigus buvo paleistas po kaucija ir laukė teismo už dalyvumą terorizmo darbuose.

Chinai. Pasirode laikraščio zinė, jog chinų karaliaus išėjės svarbus įsakymas. Jame liepta paskirstyti gyventojus į klasas, iš kurių bustanti sušauktas valstybės seimas. Tai bus pirmas žingsnis prie įsteigimo parlamento, su-sidedancio iš dviejų rumų. Pakol kas į seimą jeis karaliaus ūsimynos nariai, generolai, atsižmėjusių kilmių atstovai, mokslo vyrai, gubernijų tarybų sąnariai, mongolių ir Tibeto kunigaikščiai. Gubernijų tarybos dabar atstovaus žemuošius chiniečių luomus ir jau iš anksto ruošiasi susiklbtis su centraline valdžia už didinamus mokesčius ir už daromas paskolas užsieniuse. Taipybų pusė palaiko beveik visa chinų spauda. Šiaip ar taip, bet syki atėjo konstitucijos laikai net pas civilizuotų pirštais badomuosius chinus.

Francija. Kova užvirė išnaujo tarpe valdžios ir katalikų dvasiškijos. Bet ją išsaukė pati dvasiškija. Vyskupas Gely su keletu savo konfratrų viešai uždraudė leisti vaikus į visuomeniškas mokyklas bei

vartoti svietiškų pedagogų sustaiytus mokslo vadovėlius. Šitas dvasiškios žingsnis jau kenksmingai atsiliepė ant svietiškų mokyklų. Todėl švietimo ministeris Deumargue užvedė tyrinėjimus, nuo kurių nelabai išeis ant sveikatos vyskupams, nes sakoma, kad provincijose ir kunigai palaikė valdžios pusę. Mokytojų sąjunga, kuri turi 100,000 sąnarių, jau skundžia bažnyčias teismu, kad jos neturi teises iš ūslių mokyklas, kad jos daro anarchiją ir kad tokiu budo vyskupai užspelno bausmes, kaip šalies pardavikai. Kova labai aktyva ir jos pasekmės turės didelę istorišką reikšmę.

IŠ VISUR.

X Londono teismas pasmerkė vienam ménésiui sunkių darbų dvi sufrageti, Amelia Brown ir Alisa Paul, už mėtimą akmenų į langus Guild salės, kurioje buvo karaliaus vardadienio puota. Alisa Brown yra amerikonka, iš New Jersey, baigusi Pennsylvanijos universitetą. Tiktai vargiai ten buvo mokinama akmenais mėtyties. Kova už moterų teises yra viena iš prakilnijų, bet akmenai, tai visgi neatsakantis ir net pažeminantis tik slėjrankis.

X Paryžiaus teismas ištēsino M.-mę Steinheil, nors didžiuma spaudos visgi tiki, kad ji arti stovi prie nužudymo savo vyro ir močekos, taipgi kad ji daug žino, dėlko jos kambarystė tapo rastas negyvas buvusis Francijos prezidentas Faure. Menama, kad teismas pabijojo M.-mę Steinheil, kad ji neatidengtų didelių ir gana purvinų politiškų intrigų, kuriose butų įtrauktis daugelis džiunų.

X Ferrero nužudymas per Ispanijos valdžią da tebejudina civilizuotą pasaulį. Ypač Italijoje subruzdo liaudis prieš katalikų dvasiškiją, kuri bažnyčios vardu užtvirtino tą kruviną valdžios darbą. Mieste Leghorn socialistų deputatas Pedrecca išsaukė ant debatų zokoninką Gemelli, kad darodytų „pie Lourdo stebuklui“. Laiku debatų susirinkusi minia susimūšė tarp savęs: mušėsi vieni giedėdami šventas giesmės, kiti šaukdami: „Salin kunigai! Tegyvuoja Ferrer!“ Vieni norėjo pasigauti socialistų oratorių, kiti zokoninką. Prisidėjus policijai daug tapo suareštuota ir įveista „tvarka“. Kalabrijos su kilo čielas kaimas Platici ir bandė sudaužyti valdžios budinką. Atmaršavo ginkluoti karabinieriai ir paleidę papliupas į burj žmonių užmušė tris moteris. Pačioje į Barceloną, kur Ferreras nužydėtas, valdžia jau įvykdžiusi ramybę. Bet tai tik iš parūpės.

X Kijeve kažikas padegė grafo Tiškevičiaus arklių stainią, vieną iš gražiausių Rusijos. Ugnyj prauvo šimtas ir „štuoni arkliai Manoma, kad tai darbininku kerštas buvęs.

IŠ AMERIKOS

Baisi nelaimė. Cherry Ill. kasyklėse St. Paul užsidegė žemės gazai ir požeminiuose urvuose kokio 990 pėdų gilio uždarė 384 anglekasius, kurių daugumas yra svetimtaučių, nemažai ir lietuvių. Ar pasiseks bent kelis iš jų gyvus išimti, sunku nuspėti. Tai viena iš baisiausių nelaimių kasyklų istorijoje. Kalė nelaimės tiesiog prisitaikoma kasyklų savininkams, kurie netinkamai įtaise išbegius ir nenusimanančius darbo užliukė prižiurėtojus.

Gaujos teismas. Cairo, Ill. ne-enai du negrai užpuole balta merginą, Miss Annie Pelle, išzagino ją ir paskui užmušė. Vienas iš tų negrai, James, tapo suimtas. Susirinkus 10,000 žmonių minia, atmušė negrą iš kalejimo ir viduryj miesto ant bromos pakore. Kariant jam kilpa užnėrė moteris, bet betempiant augštyn kaltininką, virvė nutruko, todėl viena moteris vel užmežgė naują, o kitos moteris traukė augštyn. Pakorus, įtūsusi gauja suvarė į kabanti negrą apie 500 šuvių, paskui nutraukė žemyn, nutilko lavoną per miestą daugiau negu mylią, kur taip gi moteris sukurė ugnį ir užmestas taip negro lavonas. Pirmo to, jo galvą nupjovė ir užmovė ant pagalio. Išėmė jam širdį ir smulkiai supjaustė išdalino po gaujų ant atminties. Virvė, ant kurios kerė, sumirkė negro krauju ir taip gi supjaustė išsidalino. Tokis tai buvo gaujos teismas. Mat paejo paskalas, kad negrai turėti susitvėtam tam tikrą klubą, kurio sanarių pareiga esanti žaginti baltasias moteris. Kiek tame yra tiesos, nežinia. Bet jei tokie biaurūs teismai ir valdžios bespėkė da egzistuoja civil zuotoje Amerikoje, — je, civilizuotame Illinois šteite, tai mės netoli da esam paejnuošiu laukinių mūsų brolių.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Shenandoah, Pa.

(Nuo mūsų korespondento.)

Darbai šiuom žygiai biski pasigerino. Kai-kurios kasyklų išdirba jau pilna laiką. Bet žmonių bedarbių netruksta.

Randasi čionai visokios rūšies draugijėlės, kokios tik galiai rasties tarpe Amerikos lietuvių. Bet mažai kuri užsiima kokialais-nors prakilnais reikalaus. LSS. kuopa iš dalies darbuojasi šiek tiek, užlaiko keteta kambarių, kur dalis prakilnesio lietuvių jaunimo, susirinkę praleidžia sau smagiai laisvas valandas. Bet tai da butų neviskas, ko mums reikia. Cia turėtų buti mokykla, kur susirinkusi jaunuomenė, vieton „smagaus laiko“, lavintiško-nors naudingos.

Daugiausiai čia atsižymėjo veiklumu „Shenandoah“ Lie-tuvii Teatrališka Kuopa“. Dar nesenai pastatė ant scenos „Paskutinė Banga“ ir „Bomba“, daugiau neminėsiu, nes jau buvo apie tai rašyta „V.

Liet.“ pirmiau); vėl buvo pradėjė mokiutes istorišką tragediją „Keistutis“. Bet matydami, kad nesuspės taip umai surengt (manys buvo sulošt per Kalėdas, 20-metinėms suktuvėms nuo atlošimo pirmo lietuvių teatro Amerikoje) ir atsakančiai pastatyti, atėjo ant toliaus, o dabar ant greitųjų nutarė mokinities „Amerika Partyje“ ir „Be sunnenės“.

Spalio 29 kasyklos ned rbo, nes anglekasiai šventė taip vadovėti žinomo lietuvių kompozitoriaus M. Petrusko. Po to buvo tautiski šokai: „Aguonele“, „Saktinis“, „Klumpakojis“ ir kit. Žodžiu sakant, vaikas nusidavė gerai ir publica paliko labai užganėnta. Publikos buvo apie 500 žmonių.

Reikalinga ištarti „Birute“, širdingas čiu už jos darbštumą ir pasižentimą visuomenės apšvetai, nes jis dar rengia ant 25 lapkr. lietuvišką vakarą su vaidinimu dviem kome dijos „Pabaigtuvės“. Ant 26 gruodžio statys ant scenos veikalą „Adomas ir Jieva“ ir ant 2 d. sausio — 1910 m., loš jubilejinį veikalą „Be sunnenės“ ir vieno akto operą „Sie napjutė“; iš to matosi, kad „Birutė“ nepailstančiai dar buvo; geitina, kad jis ir ant toliaus neperstotu darbavusis ir kaip galima tankiai parentę tokius vakarus, kurie gerausiai žadina mūsų visuomenę iš amžių snaudulio.

G. B. Raitelis.

Nanticoke, Pa.

Lapkri. 9, naktį, prie Auchi nečios anglių kasyklos atsi- kito baisi nelaimė. Nežinia iš kokios priežasties sprogo gaza ir užbėrė 19 darbininkų. Iškiolai išimta 9 lavonai, o dešimties dar truksta. Tarpe išimtų negyvėlių pažinta šie darbininkai (keletas lietuviškų pavardžių): J. Dixon, Antanas Prakapas, J. Gillings-hast, Gustave Broškis (Barauskis?), Stasys Pirkis, Antanas Kašinskis, Kazys Barskas, Jonas Šetelskis ir F. Mačiukas.

Atėjo prie kasyklų čielas burs gelbėtojų, bet čia lėvi dvi dešimtis jų apgeibo nuo duju.

Lawrence, Mass.

Mūsų miestelyj darbai su menėjo, daug jau be darbo vaikščioja; iš kitur atvykę sunkiai begauna darbą.

Lietuviai, labiausiai jauni, labai užsiemė mokslu, kaip va: vakarinėmis lekcijomis, dainomis, teatrais, mokinimuisi griežti orkestrose, kad susitikus ant gatvės nėra kada su žmogum nei pasiňnekėti, — kiekvienas skubiasi prie savo užsiemimo.

G....

Wilkes Barre, Pa.

Lapkričio 5 d. Serantono Teatrališkas Klubas“ sulošė čionai „Audra Giedroje“. Vaidinimas gerai nusisekė. Tik apie mūsų publiką, ypač moterelių reikštū, kas tokio pasakyti, kurių daugelis patingėjo skrybelės nusiuimi lošimo laiku, per ką užpakalyj sėdi tiems nesimatė nei scenos per „Merry Widow Hats“. Rodė buvo paprašyta nusiuimi, bet kai-kurios atsižaukė malininkas (A. Zacharevičius); kiti, Pranys, kaminakrėčio sunus (J. M. Lokaitis), Barbora, Pilkiaus šiminiukė, — (kučia), (L. S. Sutkienė), ir Teklytė, Pilkiaus dukte (M. Horodčiukė), — atliko puštinai, išskyrus vieną Peteronę. Pilkiaus tarnaitę (M. Damijonaitienę), kuri bereikalingai ant scenos juokėsi.

nedrisk rékti, ni!... ni!... Aiktersi dar, tai už ardyma visuomenės ramumo, tuo pro tokola sustatysi. Vis tiek pora savaičių šaltojoj patėsi, bet jei pasipriehins valdžiai, dar blogiaus gali buti. Kalėjiman pasiūsime!... ten jau žinos, kaip su tavim apsieiti. Gaila, kad karo-lauko teismų nebéra, tai visus jus su laikraščiais atiduočiai karo-lauko teisman, jis jau savaip apsieit su jumis... vienas, du, tris... (rodo kartuvės) ir už baigta puota, o paskiau rėkk, kad nekaltas ar nepilnametis — nieko negelbės. (Vaikinas verkia). Tu ir vėl pradeda staugti! Nu, brat, nūraminsiu aš tave nuovadoje. Dabangi parodyk, koki čia pas tave laikraščiai? (Išima iš vaiki no tarbelės laikraščių punda). Tai vis tik kuniginiai laikraščiai? O „Lietuvos Žinias“ ir „Lietuvos Ukininką“ turi? A? Net baisu, kiek tu laikraščiu Lietuvoje priviso... tiesiog, kaip grybų po lietaus. Ir kam tas reikalinga? Dėlto tiktais, kad mēs, policija, vargtume, štai... (rodydamas vaikiną) mažus biesus gaudytume, pas kui juos bégiotumėm, konfiskuotumėm. Neduok Dieve, koks mūsų, policistų, likimas! Sako: dabar policija viska galiai, ji ir pelnā turi ir jos visi bijosi. Niekai! Neteisybė Mēs, policija, nieko dabar ne reiškiam. Stai, kas nors iš žmonių nuovodon nuvesti, na, ten ... sprandan ar pakaušin sudrošti — tai ir viskas. Pagalios tik dirbame tai, kaip „ochrana“ liepia. O ir pelnas šiandien — tik juokai... Seniau buavo išeisi gatvė, tai rubliai tau ant akmenų kaip grybai auga, o dabar, nors akmenis iš gatvės plėš, nieko neuždirbsi.

Budavo „okolođnas“ koki — policijos prižiurėtojas, kaijuos dabar lietuviškai vadina — pinigų pritruko. Neis gi jis pas žyda ir nemokės dideiliu palukanų!

Eina jis prie pirmųjų geru namų ir skambina pas kiemsargi. Na, išbėgs tuojuose kiemsargi, nusiūm prieš jį kepurę ir žemai galvą nulenks.

— Pas jus čia nešvaru — sušunka prižiurėtojas.

— Prašau gerbiamojo viršininko mylistos, jokio nešvarumo čia nėra, o šitos sąšlavos, ką sušluota prie vartų, tai tik dėlto jos čia guli, kad ką tik savo „boba“ pliekiau, nes, kad ją šimt's pypkių, visai nekluso manęs ir negerbia vyro valdzios.

— Man vistiek, bet nešvarumas visgi yra. Kur „chozaina“?

— Tai, taip sakant, namų savininkas?

— Nugi. Ar aš tau chiniškai sakau? a?

— Jis, ponas viršininkė, ne Chiniškis, jis Juodakis.

— Ak tu, kvail! Pašaukk jii!

Ateina savininkas, ir nors jis didžiausj namą Vilniuje turėtu, bijosi policijos, mandagiai apsieina ir viršininku mūsų broli vadina.

— Aš jus, pone, nubaissiu, nes čia pas jus didelis nešvarumas.

— Atsiprašau Tamistos, ma no namuose yra kanalizacija... ir aš ir kiemsargis prižiuri me, kad niekas kieme nešvarumu nedaryt. Pažiurek tik Ta mista kaip švaru... nieko po nas nerasi.

— Ne tame dalykas, bet jums reikia namas perdažyti. — Ponas viršininkė! Per teismų nebéra, tai visus jus su laikraščiais atiduočiai karo-lauko teisman, jis jau savaip apsieit su jumis... vienas, du, tris... (rodo kartuvės) ir už baigta puota, o paskiau rėkk, kad nekaltas ar nepilnametis — nieko negelbės. (Vaikinas verkia).

Tu ir vėl pradeda staugti! Nu, brat, nūraminsiu aš tave nuovadoje. Dabangi parodyk, koki čia pas tave laikraščiai? (Išima iš vaiki no tarbelės laikraščių punda). Tai vis tik kuniginiai laikraščiai? O „Lietuvos Žinias“ ir „Lietuvos Ukininką“ turi? A? Net baisu, kiek tu laikraščiu Lietuvoje priviso... tiesiog,

kaip grybų po lietaus. Ir kam tas reikalinga? Dėlto tiktais, kad mēs, policija, vargtume, štai... (rodydamas vaikiną) mažus biesus gaudytume, pas kui juos bégiotumėm, konfiskuotumėm. Neduok Dieve, koks mūsų, policistų, likimas!

Sako: dabar policija viska galiai, ji ir pelnā turi ir jos visi bijosi. Niekai! Neteisybė Mēs, policija, nieko dabar ne reiškiam. Stai, kas nors iš žmonių nuovodon nuvesti, na, ten ... sprandan ar pakaušin sudrošti — tai ir viskas.

Atėis toks prižiurėtojas pas

namų savininką ir lieps namus perdažyti, tai tas jam akys nusiūspas, o paskui pradės vaitoti, kad tokį tai streikai buvo, o tokį dar bus ir pradės „bazities“, kad nei rublio neturi, nes jam visus anarchis tai atėmę. Ir kas su tokiu dauryti? Nubausti? Jis tokį tau spalvą iškirs, kad bent tris metus tasyse su juo ir nieko negausi iš jo, nors nuosavius namus turi. Nemandagiai su juo apsieiti? tai jis dar pasiskub ant tavęs ir koja tau paikiš. Ir taip galū-gale nusiūspjauni ir eini gatvėmis vaikinų su laikraščiais gaudyti, šta kaip aš štai. (Dairosi ir pastebi, kad jau vaikino nėra)

O kur gi jis? Pabėgo, šuns koja, ir visus laikraščius nusiūnė. (Pakelia nuo žemės laikraščio numerij). Tik „Kovos“ numerij paliko. Tai besita! O, „bažijosi“, kad tik legališkus laikraščius pardavinėja. Jieškok dabar jo kaip akmens vandenye, o jei rastum jį, tai ką iš jo paim si? Iš namų savininko neišspausi šiandien rublinės, o iš tokio, tai ir verdingės nebus. Toks tai mūsų, policistų, likimas!

Musteikis.

Gerbiamoji Redakcija: — Malonėkite patalpinti ši mano paaiškinimą. Pereitam num. (44) „V. L.“ J. Nenius perstato mane akysse plačioji visuomenės, kai po tarnavusia gaudiškai valdžiai; aš priverstinai turiu pasakyti tiesą apie save, ir viešai užprotestuoju.

ant J. N. tokią darodymą. Kad jokio vyro nėtarejau, tai šiame nurodau liudininkus. Štai jie: Šimonij, Kauno gub, mokytojas, Julijonas Greimas ir daugelis Kupiškio gyventojų, nes prieš apleidimą Lietuvos (1906-07 m.) gyvenau prie brolio, kuris užėmė vietą mokytojo (Juozas Tvardauskas) Kupiškio miestelyje. Norintieji gali nurašyti laiką i augščiau minėtas vietas, iš kur tikiu gaus atsakymą.

Kaslink prigautu vaikinų visgi neišskiriant J. Neniu, kuris save persistato, kai po buvęs prigautu. Bet koki budu, ar kad po pažinimui ypat škai ne likau jo motere? Juk žmogaus tiesos užgina daryti prievertą, jei kas kam netinka. O jei J. Neniu nu skriaudžiau pinigų, ar tai lėšomis kelionei ar pragyvenimu pas jį Wilkes Barrēje, tai dalykas ypatiškas.

Kaslink padavimo pajieškojimų ne tikra pavarde, nelaikau to už didelę nuodėmę, nes visokių atsišaukia, todėl neišyrus su kuom turi reikalą, kam reikia paduot savo pavardę? Nors tiesą turiu pasakyti, kad visgi perdaug J. Nenius pavardžių man duoda, nurodydamas net liudininkus: M. Padolskij ir kitas, taipgi jų moteris. Ką jie gali liudyti, kad per dienas dirbdavo, o jų moteris rašto nepažista; tai tik tokie liudininkai. — Užbaigdama šį paaiškinimą perstatau akysse visuomenės J. Neniu, kai po daug pramanytojų ant manęs. Jei šito paaikišinimo nebus gana, nurodysiu da aiškiu, praeities gyvenimo vietas Lietuvoje, nuo gimimo lig šiai dienai, kad nelikčiau visuomenės akysse taip sunkiai apšmeižta.

Pasiliukiu su pagarba
A. Tvardauskylė.
Redakeijos pastaba. Nei iš p. Nenius nei iš p-les Tvardauskylės — Michailutės pasiaiškinimų galima persitikrint, katrai jų teisybė, nors vardan žmoniškumo liuosai leidome vienam ir kitam savo zodi pasakyti. Bet kad jiedu to nemokojo ikšiolai padaryt, tai mūsų pareiga vistiek užsiabaigia ir su šiuomis laišku uždarome šitam incidentui savo skiltis.

Baliai.

Paterson, N. J. Svento Kazimiero Dr-stės didelis aštuontas metinis balius atsibus seredoj 24 d. lapkričio (November) „Helvetia“ svetainėje, 54 & 59 Van Houten str. Prasidės 7:30 vakarė ir trauksis iki velybai nakčiai. Puikus muzikantai rės visokius šokių, Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteles, vietinius ir apylinkių, kuoskaitlingiausiai atslankyt. Jėjimas tik 25 c. Nuosirdžiai užkviečia
Komitetas.
(97)

Didelis 19-tas met. balius.

Brooklyn Šv. Kazimiero dr-stės atsibus 27 d. lapkričio, subatoj, Taut. Namo salėje, 101 Grand str. Prasidės 7:30 vakarė. Jėjimas: vyras 25 c, moterims, mėginiams ir draugystėms in corpore — 15 c.

15 dolerių dovanų gaus, kas su arestuoti pabėgusi su pinigais Jurgi Klida, ir prisiūs man jo paveikslą. Jis čionai gimes lietuvis, turis tėvus Scranton, Pa., buvęs 8 metus jurininkų kareivijo. Vyras 6 pėdu augščio, geltonų plaukų, mėlynų akių, kokių dviešimt aštuonių metų senumo.

P. Mickunas,
Rochler, New Mexico.

KALBOS DALYKAI.

Kai-kurių žodžių reikšmė.

(Iš „VADOVAS“ No. 15.)

Saistyt — obowiązywać — „priimtos do vanos żmogu saisto“ („accepta dona obligant“) — zmonių priežodis, užrašytas vysk. Barono.

Saistomieji įstatymai — obowiązujące postanowienia; *saistomas dėsnis* — prawo obowiązujące — „lex obligatoria“.

Isaistyti — zobowiązywać, zobowiązać — „jis swo sunu jsaistę kas mėnuo rašinėti laišką“.

Isaistas, o — zobowiązanie się, rus. obiązanie.

Islaidos, u — rozhód.

Pajamos, u — przychód (Jabl. Bug. Ślap.).

Pajamblus, i — wospriimčivýj, pojetyń.

Gabus, i kam — zdolny do czego — „vi si jo vaikai gabus mokslui, bet muzikai nei vienas; jis gabus aritmetikos uždaviniam daryti“ (J. B. S.).

Lytis, ies — 1) forma — „arklys gražios lyties; kedės gražios lyties“; 2) płeć; 3) kra.

Teisybės (ne teisių), kareivijos (ne karo), vidas dalykų, užsienio dalykų, ukio dalykų, žmonių švietimo (ne apšvietos, ne apšvietimo), prekybos ir pramonijos, ciesoriaus dvaro ministeris — minister sprawiedliwości, wojski, spraw wewnętrznych, spraw zagranicznych, rolnictwa, oświaty, handlu i przemysłu, dworu cesarskiego (J. B. S.).

Vikšras, o — gąsienica.

Perauga, os — poczwarka, rus. kukołka (Buga).

Santaryba, os — sobór, concilium (J. B. S.).

Padava, os — tradycja, rus. predanie (J. B. S.).

Svambalas, o — pion, rus. otwie (Buga).

Lieménė, es — kamizelka (Jaunius).

Kušlas, a — krótkowidz (Prienų par.).

Vaizdus, i arba ivaizdus — z bujną wyobraźnią, imaginacją; 2) obrazowy, rus. kar tinnyj, nagliadnyj.
Vaizdumas arba ivaizdumas — 1) wyobraźnia — „zmogaus vaizdumas yra jo dvasios gabumas“ (J. B. S.). „Jis swo ivaizdumu vius pereina“, 2) obrazowość — „jo raštų vaizdumas visiems patinka“.

Vaizdinti arba ivaizdinti ką — przedsta wić co obrazowo (J. B. S.).

Įsivaizdinti ką — przedstawić co sobie, wyobrazić (Jabl. Bug. Ślap.).

Įvaizdas, o — wyobrażenie — „jis apie tą daiktą jokio ivaizdo neturi.“

Vaidinti — pokazywać, przedstawiać co vaidinti komediją, drama.

Vaidinties — 1) pokazywać się, przedstawić się — „tuose namuose vaidinasi“; 2) po pisywać się — „jis vaidinasi swo iškalba“ (Dauk. Jaun.).

Vaidintuvė — vieta, kur rodoma, teatr, bet ne wyobraźnia, kaip daugelio ligšiol klaidin gai vartoja — (slg. virtuvė, spaustuvė).

Veigzlus, i — wyraźny, jasny — „neveigzlių rašai, neveigzlių akiniai (akulioriai), veigzli vieta.“

Vaiskus, i arba ivaiskus, i — jasny, pełen żywio — „vaikinas vaiskaus (ivaiskaus) veido.“

Teikti — proponować, rus. przedlagat, — „jis teikia man swo darbą“; *teikiny*, io — rzecz proponowaną.

Darbuotojas, o — pracownik, rus. trzebnik (slg. sapnuotojas.)

Visuomeninkas, o — społecznik (slg. malu ninkas, vargoniukas, negi maluniukas, var gonininkas) (J. B. S.).

Nemokšas, o, arba nemokēla, os — nieuk.

Krautuvė, es — lawka.

Sankrova, os — skład, rus. magazin.

Klausinėjimas, o — popły, rus. spros, — „siemet žasų niekas neklasinej“. — „Paklausimas, o — zapytanie, rus. zapros.

Sudėtis, ies — skład, rus. sostav, — „draugijos sudėtis“ (Jabl. Bug. Ślap.).

Nuovoka, os — pojęcie — „jo raštose gra

žumo nuovokos nei su žiburiu nerasi“.

Sąvoka, os — pojęcie, myśl, idea — laiko

savoka, darbo savoka, Dievo savoka.

Žaliukas — sveikas, jaunas, tvirtas vaiki

nas arba vyras.

Valiukas — tinginys, išdykėlis.
Posaliukas (šuo) — kuris iš pasalų kan da.

Viennėsys, io, vienstypis, io, viengungis, io — człowiek nieżony, rus. chłostia.

Rašinys, io — wypracowanie, rus. sočine nie.

ten, kur liudnai šlama šimtmetinės grios, kur banguoja javais apsėti laukai, kur sraunus u-peliai mutuliuodams bėga juron.... Ten kur nakties tamsoje ils s skurdziai — artojai, kur retkarčiai suloja namų sargas šuo — ten rodos, drauge su autoriumi, viskā jauti ir mati.... Vaizdelyje „Kodel čia tavęs néra?” jauna lietuvaitė, troškanti šviesos, klausia vis savęs: brolyti, kodel čia tavęs néra? Ji jo vis ilgis ir laukia.... „Vakarais sėduos pamiskėj, prie krumų. Ošia vėjelis, šlama lapeliai, o mano mintis toli laikioja. Malonus brolyti, ar mane atjauti.... Ar jauti tą meilę, kuria tave myliu. Neišeina iš minties tie tavo žodžiai, kuriuos man sakei, kad niekam netarnausim, visi busim lygūs, dirbsime kasdien patis sau, dirbsime išvieno naudai visų darbo žmonių, vi-si žemės vaisiai naudosimės, visi galėsim moklus igyti ir visa pasaulė bus mūsų. Bučiau laiminga, kad galėčiau apie tą šnekėties. Brolyti, tavo balso negirdžiu, aplinkui tyku, tiktais varlės kurkia, parpliai parpia ir ten toli so-džiaus šunis loja, o tavęs nesulaukiu.... Kodel čia tavęs néra?....”

Knygutė verta kuodaugiai įduoti į rankas mūsų prastiems žmoneliams, kurių jausmai ir protas atbuko beskaitant „Peklos knygą”, „Istorijas apie velnius ir raganas” ir kitokias mūsų literatūrą užtvinusias sašlavas.

Gaila tik, kad autorius ne švengė kai-ku-rių nebeatsakančių mūsų laikui ir gryna lietuviškai kalbai žodžių: „spaviedninkas”, „paku-ta”, „nebegriešysiu”, „dušia”, „monija” ir tt. Bet toji klaida neužkenkia pačiam knygelė turiniui.

S. Strazdas.

Maksim Gorkij. Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

O jam peršovė kojų ir perskélé galvą.... Visus už-maše, visus sužidē, korikai prakeikti, kad jie už-migti negalėtų nei poilsio neragauti, kad juos sėzinė sudraskytų, kad juos kraujas užsmaugtų, velnius....

Žodžiai ir ašaros tekėjo verdančiomis srovėmis,

ji piktais ir be vilties čypė, draskė nagais krutinę ir

pečius, apsidraskiusi, menka pargriuva ant lovios ir,

ispaudusi galvą i priegalvę, sudejavio ir sudrebėjo.

— Dėdė jai iš ten parašė, — sakė virėja, be pertukio bėginėdama po virtuvę nuo kaklio pas sta-lo, ir atgal. — Ką rašo! Visa mūsų gatvė skaito dabartą laišką... niekas negali suprasti! Ėjo žmo-nės su šventųjų paveikslais, su švenčiausiuoju, popai buvo — viskas krikščioniškai.... Ėjo pas carą jie, caras, sako, tėvas — norėjo prašyti sumažinti vyriausybę; mēs negalim, sako, gyventi délei tokio vyriausybės daugumo, ir mokesčiu neištenkai algą išmokė-jimui, ir vargina jie mumis begalo, ką nori, tą ir lupa.... Dorai ir atvirai pas juos buvo viskas, ruošesi jie ant to ilgai, visą mėnesį, ir visa policija žinojo... ir nekiudė.... Nuėjo, eina, ir staiga — émė į juos šaudyti! Apstojo iš visų pusiu, ir šaudo, ir kapoja, ir arkliai mindo — visus, ir mažus ir kudi-kius.... Dvi dienai žudė, tu pamislyk. Kas gi tai? Reiškia neberekia daugiau žmonių, reiškia — išnai-kinti juos nutarta, a?

Jos aštrus, nemalonus balsas nusileido iki pa-snabždai, ir girdėjosi, kaip réksmingai čirškia tau-kai ant krosnios, piktais burbiai vordas vanduo katile, kurčiai kaukia ugnis ir dejuoja Maša. Jevsiejus jau-tési priverstas atsakyti ant aštrų virėjos klausimų, jis norėjo nuraminti Mašą, todėl atsargiai atskicos-jęs, taré nei į vieną iš jų nežinurēdamas:

— Sako — japonai tą padare...

— Ta-aip! — ironiškai sušuko virėja. — Štai, štai, — japonai, žinoma! Žinome mēs, kokie čia ja-ponai, — savi jie, namiškiai! Ponas mums aiškinas, kas jie per vieni, taip! Pasakyk tu mano broliu iš apie japonus, jis taip gi žino, kaip jie vadinasi. Niekšai, ne japonai...

Iš Melnikovo pasakojimų Jevsiejus žinojo, kad virėjos brolis, Motiejus Ziminis, tarnauja rakandų dirbtuvėje ir skaito uždraustas knygutes. Ir staiga užsinorėjo jam pasakyti, kad policija žino apie Zimi-no neištikimybę.

Bet toje valandoje pašoko Maša nuo lovios ir tai-sydama sau plaukus, sušuko:

— Žinoma, dabar nėra kuom teisinties, štai ir išmislio japonus.

— Svo-olačiai! — taré virėja. — Vakar tur-gavietėje taip gi kaž-koksai saké pamokslą apie ja-ponus..., Seniukas vienas pasiklauso jo, ir kaip pradėjo pats — ir apie generolus, ir apie ministe-rius, ir net apie patį carą — kaip mokėjo, nesivaržy-damas! Ne, žmonių neapgaus, jie pamato teisibę, nors tu ir uždengsi nuo jų...

Klimkovas nutilo, akis žemyn nuleidęs. Noras pasakyti virėjai apie jos broli užgeso, dingo. Neno-romis éjo į galvą mintis, kad žédnas užmuštas turi savo giminiacius ir dabar jie taip-pat nenumano, ka-me dalykas ir klausia: už ką? Jie verkia, ilgisi tam-sioje nežinėje, širdyse gi slapta anga neapykanta i-nužmėjus ir į visus tuos, kas stengiasi išteisinti pik-tadarystę. Jis atsiduksėjo ir taré:

— Baisus dalykai dėjos...

O pats mislyjo:

— Juk aš taip gi privalaus ginti vyriausybę... Maša stumé koja duris į virtuvę, ir Jevsiejus pa-siliko vienas su virėja. Ji dirstelėjo į duris ir sumur-mėjo:

— Žudosi moteriškė, net pienas jos sugedo, jau trečia diena, kaip nebežindol. Štai ką, pirkly, ši ketvergą jos gimimo diena, prie to ir aš savo vardu-ves apvaikšinėsi — tad tu ateik pas mus į vaišes, ir padovanok jai nors gerus karielius.... Reikia kaip-nors žmogų nuraminti....

— Aš steisiu!

— Na, štai...

Klimkovas išėjo, pamaži svarstydamas galvoje, ką šnekėjo moteris. Virėjos kalboje buvo per-daug alaso, greitumo, išyk jautėsi, kad jie ne iš savęs kalba, bet kartoja svetimą; Mašos skausmas neper-éme jo — jis neturėjo giminių ir retai tesigailėdavo žmonių. Bet jis suprato, kad tos moteriškės šauk-sme atsimušo bendras, visur jau matomas sumišimas

ir, kas svarbiausia, tos kalbos buvo nepaprastai, ne-žmoniškai drąsios. Jevsiejus savaip aiškinė tą astii-kių: baimė stumé vienus žmones ant kitų ir tuomet einantie iš proto apsiginklavusieje émė žudyti pa-bludusius beginklius. Bet tas aiškinimas pakrypo ir nenuramino sielos — jis aiškiai matė ir girdėjo, kad

žmonės, tartum išiliuosuodami iš baimės nelaisvės, nais savo stiklinių akių spinduliais. Tas žodis visa-drasiu jieško kaltų, juos suranda ir nuteisia.... Vi-sur atsirado daugybė slaptų lapelių, juose revolu-cijonieriai aprašinėjo kruvinas Peterburgo dienas ir keikė carą; patarinejo žmonėms neklausyti valdžios. Jevsiejus perskaitė kelis tokius lapelius, jų kalba pa-sirodė jam nesuprantama, bet jis jautė tuo se-po-reliose kaž-ką pavojingą, drąsai jeinantį širdin ir i-nešiantį jon naują baimę. Ir nutarė niekuomet dau-giau nebeskaityti.

Buvo išsakyta butinai surasti spaustuvę, kurioje spaustinama lapeliai, sugaudyti žmones, métančius juos; Saša keikė ir net užgavo už kaž-ką Vieko-vą per veidą. Pilipas Pilipovič kas ketvergą kvietė va-karaus pas save agentus ir kalbėjosi su jais. Papras-tai jis sėdėdavo kambario vidury už stalą, padėjės ant jo alkunes; jis mėtė po stalą savo ilgus pirštus ir visą laiką judino juos, čiupinėdamas pašelius, plunksnas, paperių, ant pirstų blizgėjo kaž-kokie brangus akmenėliai, iš-po juodos barzdos žiurėjo geltonas didelis medalis; jis palengvėliais sukinėjo savo trum-pą kaklą ir bedugnai, mėlynai jo akiniai stiklai pae-lili prikibdavo prie žmonių veidą, ramiai ir tyliai sė-dinčių pas sienas. Jis beveik niekados nepasikeldavo nuo kedės, pas jį judėti tik pirštai ir kaklas, rie-bus veidas atrodė nupieštas, barzda priliptys. Mink-stas iš baltas, jis buvo rimtas ir tvirtas, kuomet tylėjo, bet kaip til užsigirdavo jo čypiantis, laibas bal-sas, panašus į drebantį geležinio pjuklo dainavima-be galandant jį, viskas ant jo — juodas švarkas ir me-dalis, akmenėliai ir barzda, atrodė svetimui ir nerei-kalingu. Kartais Jevsiejus mislydavo, kad prieš jį sėdi puikiai padirbtas lėlė, joje gi paslėptas mažutis, susiraukęs žmogutis, panašus į raudoną velninką, ir kad, jei kas sušuktu ant tos lélės balsai, velninkas išsigas, iššoks iš jos, sučyps ir pabėgs, iššokęs pro-longa.

Bet jis bijojo Pilipo Pilipovičo ir, bijodamas atkreipi į save jo mėlynų akinijų bedugnę, laikę sa-ve kuotoliausiai nuo jo ir visą laiką stengési nesiju-dinti.

— Ponai! — drebėjo ore plonas balsas ir, tar-tum plieninė yla, rémési į Jevsiejaus krutinę ir ne-malonaišai šaltai kuteno ją.

— Tamstos privolate atidžiai išklausyti mane ir atminti mano žodžius.... Šiomis dienomis kiekvie-nas jūsų privalo panaudoti visą savo protą, visą siela-kovoje su slaptu ir gedriu priešu. Jūs privolate pri-silaikyti nurodymų ir pildyti juos, bet galite veikti ir savystovai. Žinokite, kad slapoje kovoje už mūsų motinos Rusijos gyvybę gali buti panaudoti visokie ginklai. Revoliucionieriai nieko neatmeta, jie pa-sinaudoja ir ginklais ir žmogžudyste. Atminkite, kiek dingi iš jū rankos drąngu. Aš nesakau jums — žudykite, ne, žinoma, aš negaliu jums to patarti.... žmogų nužudyti nesunku, tą gali kiekvienas kvalys padaryti. Istatymai su jumis, jūs kovojaite su tais, kurie nepripažista išstatymų, butų nusidėjimas pasigai-lėti jū, juos reikia naikinti, kaip piktažoles. Jūs, sa-kau, privolate patiš dasiproteti apie tai, kaip tikriau ir geriau galima užsmaugti užsimezgusių revoliuci-jų.... Ne aš to reikalauju nuo jūsų, to reikalauja caras ir tévynė....

Patylejės, jis pažvelgė į savo žiedus.

— Pas jus, ponai, maža téra energijos, maža atidžios ir meilės prie savo darbo. Paveizdan: jūs pražiopsojote seną revoliucionierių Saidakovą, aš dažinojau, kad jis pragyveno pas mus, mieste, pusk-veitro ménės. Antras dalykas, jūs iki šiam lai-kui negalite surasti spaustuvės....

Kaž-kas nuskriaustai taré:

— Be provokatorių sunku...

— Meldžiu nepertraukinėti manęs! Aš pats ži-nau, kas sunku ir kas lengva! Jūs iki šiam laikui negalite surinkti užmetimų kaslink daugybės ypatu, žinomu iš savo maištingų palinkimų, negalite suteikti man faktų, ant kurių pasiremdamas galėjau juos suareštinti...

— O tamsta be faktų! — taré Petras ir prasi-juk...

— Kam tie juokai? Aš rimtai kalbu. Jei mēs suarestuosisi juos be faktų, mēs busime priversti juos išleisti, štai ir viskas. O ypatiškai tamstai, Pet-re Petrovič, aš primenu, kad jau senai tamsta pri-žadėjai man kaž-ką — ar atmeni?.... Taip-pat ir tamsta, Krasavin, sakeisi galésias ieiti pažintin su žmogumi, kuris gali ivesti tamstą pas teroristus.... na, ir kaip?

— Žulikas jis, tas žmogus.... Bet tamsta pa-lankū, aš savo padarysiu? — ramiai atsiliepė Kra-sayinas.

— Neabejoju, bet meldžiu visus, kad suprastu-met, jog mēs privalone veikti energiškiau. Reikia skubinties!

Kalbėdavo jis ilgai, kartais išsiša valanda, be pertrukio, ramiai, vienu ir tuo-pat balsu ir tik žodžius — „dolzen”, „dolzny” *) — ištardavo kaž-kaip keistai, į dvi dalis padalindamas: pirmą skambiai šaukdamo: — „Dolli...” — ir šviliptančiu balsu užbaigdamas: — „ženn”, — apvesdavo visus mēly-

nais savo stiklinių akių spinduliais. Tas žodis visa-suimdavo Jevsiejų už gerklės ir smaugdavo jį.

Syki po tokiam pasikalbėjimui, visi išsivaikšcio-jo, Saša gi pasiliko ir Jevsiejus užgirdo šiotą kal-bą. Pilipas Pilipovič piktais ir nuobodžiai taré:

— Bet ir idiotai, vienok...

— Aha! — biaurai šuktelėjo Saša.

— Taip, taip... Ką jie gali padaryti!

— Man matosi, tamsta, dabar išmoksi gerbi-

gerus žmones...

— E, jie yra brangus...

Klimkovas nenusistebėjo ir nesupyrko, jis nebe-pirmai syki girdėjo, kaip vyrausybė bara tarnaujan-čius, ir laikė tai už paprastą gyvenimo apsireiškimą.

Šnipai po pasikalbėjimui šnekučiavosi vieni su

kitais:

— N-ta-aip... Pats — perkrikštas, iš žydų,

o žiurėk koks...

— Sako nuo Naujų Metų dar jam šešius šimtus

algos pridėta...

— Pabrangsta mūsų darbai...

Kartais vietoj Pilipo Pilipovičo su šnipais kal-bėdavosi gražus ir brangiai pasirėdės ponas Leontjevas. Jis nesėdėdavo, bet vaikšiodavo, rankas į ki-šenes susikišes; mandagiai šalinosi nuo visų, jo dai-lus veidas buvo šaltas, plonus lupos judėjo nenoriai, jis vis raukėsi ir jo akių nesimatė. Buvo atvažiavęs iš Peterburgo ponas Jasnoruskis, petingas, žemas, plikakaktis, su medaliu ant krutinės. Jo burna bū-vo didelė, veidas nudribės, akis sunkios, tartum du mažu akmenėliu, rankos ilgos. Kalbant, jis balsai ciuplė lupomis, gausiai drabstė biauriais keiksmais, ir Jevsiejus gerai ištemtijo sau vieną jo sakini:

— Jie sako žmonėms: jūs galite padaryti sau kitokį, lengvesni gyvenimą. Meluoja jie, mano vai-kai! Gyvenimą daro Viešpats Imperatorius ir šven-ta mūsų bažnyčia, o žmonės nieki negali permainyti, niekoli...

Visi kalbėjo apie vieną — reikia uoliai tarnau-ti, reikia daugiau dirbti, reikia buti vikresniais, nėsa-revoliucionieriai vis kas-kart eina stipryn. Kartais pasakota apie carus, apie tai, kokie jie išmintingi ir geri, kaip jū bijosi ir neapkenčia svetimtaučiai už tai, kad Rusijos caras išgelbėjo tautas iš svetimų valsty-bių vergijos — jie išgelbėjo serbus ir bulgarus iš-po turkų sultano valdžios, chivus, bucharus ir turkmenus iš-po persų šacho valdžios, mandžurus — iš-po kitaję globos, o vokiečiai, anglai ir japonai, jūjų papir-kti, pyksta už tai; jie norėtų pamušti sau Rusijos iš-liuinosuotas tautas, bet žino, kad caras nepavelys jiems tą padaryti, — štai dėlko jie neapkenčia caro ir veli-ja jam visokių nelaimių, stengiasi sukelti Rusijoje revoliuciją.

Jevsiejus žingelžiai klausėsi tą kalbų ir vis

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickevycia (1798-1870). Jo gyvenimais, raštai ir darbai. Paraše A. J. Daubars. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Ar socialistas gali but kataliku? So diečiams ir draugams darbininkams. Paraše Žmogus. Plymouth, Pa. 1900, psl. 22 ..... 10c

Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Paraše A. Lietuvos ir N. N. Plymouth, Pa. 1900, p. 58 15c

Apuoko Snpai. Cionai yra rinkinėlis iš paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Pa mirties, Ketasprandis. Paraše A. J. Plymouth, Pa. 1897, psl. 31 ..... 10c

Mokslinės Tvardaukas. Apysaka iš žmonių adavimui, kaip Tvardaukoje vyrų užpūole žmogžudžiai ir kias iš išejo. Lenkiškai paraše J. I. Kraszewski. Lietuviškai išguldė F. M. Dvi dalyos. Plymouth, Pa. 1905 psl. 174 ..... 50c

Parsidavimas ir Pelnas. Iš prietikių Prusijos Lietuvos, Pagal A. Swietochowski. Kaip viena lietuvių atėjės iš Didžiųjų Lietuvos atsidavė vokiečiams, net pardavę ir tikėjimą permainė ir paskui išvarė ji. Paraše Žmogus. Plymouth, Pa. 1901 ..... 10c

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akiva yngelė, su 15 paveikslėliais. Vertė iš svetimų kalbų, P. A. Plymouth, Pa., psl. 81 ..... 25c

Palemonas ir Girždūta. Apysaka iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasaką, senovės įtakėjimų ir savo fantastizmos. Paraše M. D. S. Plymouth, Pa., psl. 32 ..... 10c

Girtuklių Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, psl. 16 ..... 10c

Gudri Našlė. Juokašių dviejose veikmėse. Palma iš tikro atsitikimo Lietuvos. Šita knygutė perstato gana juokingoje formoje, kaip viena jaunikė našlė save gudrumu gavo gerą jaunikį ir kas iš paskui išejo. Labai lengva perstatyt teatr mylėtojams. Paraše Aleksandras Fromas (Guzutis). Su autorius paveikslu. Brooklyn, N. Y. 1908, psl. 40 ..... 15c

Graudys Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmislūjimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijos. Paraše Kraptinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa. 1904, psl. 39 ..... 15c

Idėja ant mėšlyno. Apysaka myšių dienu. Aukauja broliai lietuviams. Mušė Plymouth, Pa. 1900, psl. 54 10c

Istorija apie gražią Katriniuką ir jos visokius atitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, psl. 32 ..... 10c

Išgriovimas Kauno Piliečiai (1352 m.). Dramatas keturiuose apsireiškimuose. Iš Lietuvos dėjų. Paraše Aleksandras Fromas (Guzutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, psl. 85 ..... 20c

Iš po budelio kalavij ir Kajimas. Dvi apysakos. Paraše M. Černeda. Vertė V. Stagoras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c

Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Paraše A. D. Plymouth, Pa. 1906, psl. 16 ..... 10c

Istorija Septynų Mokinjų. Akv skaitymai. Išleidimasis trečias. Plymouth, Pa. 1904, psl. 158 ..... 50c

Iš kur atsiranda nusidėjelai? Sociologiskas priešnarys. Knygutė trumpa, ir aikščiai parodo, iš kur musų laikus ginsta ltvairas prasigelenčiai ir nedoreliai ir ką su jais turi draugija daryt. Čia yra placių medegos diskusijos. Paraše A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, psl. 22 10c

Itėkmė Socijalistų Sanlygų, ant visų kultūros šakų. Šia knygelė perskaiciuota galima daug pasimokin. Vokiškai paraše J. Stern, Lietuviškai vertė J. Šliupas. Plymouth, Pa. 1898, psl. 94 15c

Juozas Arch. Sodietis-apdovadintas An glijose. Šia knygelė vertė kiekvienam perskaityti. Paraše A. D. Plymouth, Pa. 1905, psl. 18 ..... 10c

Kabalas. Talpinantis savyje 100 visokius užminimų ir ant jų reikalaikančius atsakymus. Plymouth, Pa. 1894, 10c

Kabukštis Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Paraše Menaitis. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, psl. 26 ..... 10c

Knygelė dėl lietuviškų kareivų Amerikoje. Prasidės Lietuvos Kareivis. Plymouth, Pa., psl. 32 ..... 10c

Kunigija ir svetiška valdžia. (Margi pisiūnai). Sutaisa ir apgarbino P. Me dėka. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, psl. 47 ..... 15c

Kur myši išganymas? (Iš visur surinkta medegos susiųs programai). Mano draugams. P. Daujotis. Labai aktyvi aprašymai. Plymouth, Pa. 1902, psl. 119 ..... 25c

Kainas. Misterija Byromo parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirkas. Plymouth, Pa. 1903, psl. 120 ..... 25c

Kaipl Stelijos kaimicėlių kovojo už save tiesas. Labai puiki apysaka. Paraše Eri iš M. Plymouth, Pa. 1905, p. 24 10c

Laima ir planetos. Knygutė tinkančiai faunuomenėlei perleidimui smagu laiko. Iš jos galima išspėti save laime, ar nelaimę, ar myli, ar mergėlę, ar ją vaikiną. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899, psl. 47 ..... 25c

Lietuviškės dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirstyti ant 13 dalių: Tėvyniškės dainos, Pasakios dainos, Mito logiškės ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meiliškės dainos, Jueka nos dainos, Kariškės dainos, Dainos iš baudžiavos gadynių, Naišaičių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa. 1893, psl. 496 ..... \$2.00

* Apdaryta \$2.50

Lietuviškės dainos iš visur surinktos. Nuo seniausių gadynių iki Gediminui, Didžiam Lietuvos Kunigaikštžių. Kniga I. Plymouth, Pa. 1893, psl. 483 ..... \$1.50

Apdaryta \$2.25

Lietuviškės dainos iš visur surinktos. Nuo Gedimino D. L. K. iki Lubline unijai, Kniga II. Plymouth, Pa. 1897, psl. 581 ..... \$1.50

Apdaryta \$2.25

Lietuviškės dainos iš visur surinktos. Nuo Gedimino D. L. K. iki Lubline unijai, Kniga II. Plymouth, Pa. 1897, psl. 581 ..... \$1.50

Apdaryta \$2.25

Lietuviškės dainos iš visur surinktos. Nuo Gedimino D. L. K. iki Lubline unijai, Kniga II. Plymouth, Pa. 1897, psl. 581 ..... \$1.50

Apdaryta \$2.25

Lietuviškės dainos iš visur surinktos. Nuo Gedimino D. L. K. iki Lubline unijai, Kniga II. Plymouth, Pa. 1897, psl. 581 ..... \$1.50

Apdaryta \$2.25

Našlaitė. Apysaka eilese, labai nau dinga ir užimančia knygelė. Paraše Ž. Plymouth, Pa. 1905, psl. 15 ..... 10c

Paveikslai. Dvi puikios apysakos, gana užimančios pasiskaityt. Paraše Ž. Maite. Plymouth, Pa. 1899, psl. 102 15c

VIENYBĖ LIELUVNIKU

SUDIEVU IR TEISYBE SU TOLEAUSIA NUEISI.

GERIAUSIAS LINIMENTAS ARBA PAIN EXPELLERIS ANT SVIETU NUO VISOKIŲ GALVOS SKAUDÉJIMŲ, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPÉS, SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIU.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįėjok rodos pas kokius nemokitus žydelius ar kryziokus savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai parašyk savo locinā vinentauti, reikalaudamas tikrų grynu ir gydantį vaistą — pas

ALBERTA G. GROBLEWSKI, Plymouth, Pa.

garsu dirbėja „Lenkišku ir Lietuvišku gyduoliu“, o persitikrins, kad neišskleisi veltui ir ant apga vysčiu savo sunkiai uždirbtu cento.

Turime gyduoles nuo visokų lidių, kokių tiktais randasi ant svieto tel del senų žmonių, kaip del kukių, vyru ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaidstai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAIS ligas gydome ir gilioje slapoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu trokšti tikros gyduojas pagelbos, aprašyk savo nergerovę, aikščiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laikšķi, o niekuomet to nesigailēsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Nauji Tautiški Paveikslai

Nauji atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas,

2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.

3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.

4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 colių.

Prekė 35c. kožas.

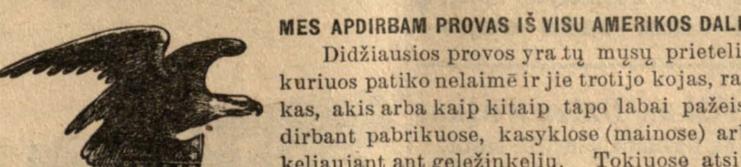
Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00.

Pinigus prisūdamas adresuok:

J. J. PAUKSZTIS & CO.

224 E. Main st. PLYMOUTH, Pa.

(Naujam Grochowskio name).

PROVU KANCELARIJA.

MES APPIRBAN PROVAS IŠ VISU AMERIKOS DALIU.

Didžiausios provos yra tu myžų prietelių, kuriuos patikslėti ir jie trojoti kolas, rankas, akis arba kaip kitaip tapo labai pažeisti dirbant pabrikose, kasyklose (mineose) arba keliaujant ant geležinkelio. Tokiuose atsiskrimose kogreiciuas duokite žiniai mums, nes mes užsimainome tokiomis provomis ir už žmonių sužeidimus (koliestvias) jems ataprojovam nuo vieno šimto iki penkiolikos tukstančių dolerių. Jeigu kurie esate sužiedaujantiems dėl reikalių myžų ofisais yra atidarytas nuo pirmos (1) val. po pietų iki keturių (4) po pietų. Rodė kiekvienam duodam dykai. Jeigu kurie negaliat pribut paskirtomis, minėtomis valandomis, tai prašom parašyti, kuria valanda jūs misliat pributi, o mes jūs palauksime ofise, dieną ar vakare.

ADRESAS:

John W. Saukaitis

87 Nassau St., Tel. 8357 Cortland.

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu neturi mano kataliogą rašyti šešiolio aptureis gerusiu armoniku, skripkliu, klarnetu, trubu, koncertiniu ir daugybę kitokiu muzikališku instrumentu. Cito au-

ksio 14. Šiųjinių žiedų, dzierginių, lenčių, spilkų, kolikų, kompasų atskinių ir paukštuotų gerų brityvų, visokio skiriasi drukavojimo maslyčiukų, albumų portretams, revolverų, šaudyklių, guminų literių, adresams pečėčių, istorių ir maldaugynų kokių tik randasi lie-

tuvėkai, grąžių popierų del rasiomo gromatuotu puokeusias ap-

skaitymais ir dainomis su drukuoata opilink konvertas tuzinas už 25c 5 tuzinai už \$1.00, 1000 už \$3.00. Lietuviška biblija arba šventas rastas seno ir naujojo testamente lietuviškom literom pūslap. 112 drucet abda-

ryta, prekė su prisilintumu \$3.00. Elektrinių žiedas no reumatizmo, sudrujinimo

klojimo, atgvainimo krauju, sutaisimo nervų ir daugybę kito

līgų. Tukstančiai žmonių dėkavojau už ižgydymą, 14 K.

paaukštuotas ant 20 metų prekė \$3.00, prasto \$1.00. Prisū-

kite savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturei sio meto ka-

taloga dykai su 450 paveikslais ir 1000 naudinčių daiktų.

Stornikam, agentam ir pediliaram parduodu visokius ta-

vorus labai pigiai. Reikalaudami viska pas tikra lietuvi-

gausite, teisingus tavorus.

TEMYKITE!

Uzdejau Krautuvę Apsiavimu
(Shoe Store)

Visokiam pasirinkime ir prekės.
Atsilankykite ir persiliudykite apie
daugumą ir geruą tavorą.

L. BUCZINSKAS,
218 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KARČIAMA
A. ADŽGAUCKO,
palei Lietuvišką bažnyčią,
Plymouth, Penn'a.
Skanus alus, puikiausia arielka,
visokis vynas, porteris,
elius ir kvepianti cigarai.
Atsilankykite pas seną būznierių ir
visiems pažistamą A. Adžgaucką.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvėms, Veseilims ir Krikštynkams.
57 Cor. Hazel & Stanton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maiorius
VISOKIU ABROZU.

Darba—
atlieku pui-
kai už prie-
nam prekę.

Kogeriusia
daraū nau-
jas skripas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave., BROOKLYN,
N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
du blokai nuo Grand st.)

Galerija atidara nuo 8 iki 6 val. vakare.
Ularinkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman
Gydymas iš seno kraujas.
Specjalistas nuo visokių
ligų.

Gydo net labiausiai užsinešėjimas vyrų,
motery ir kudikų ligas.

Galima snišnekėti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.

VALANDOS PRIÉMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, pardoduodam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šas, ašle kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išsimti
gali kožnų dieną nuo 9 iki 12 iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šas, ašle kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išsimti
gali kožnų dieną nuo 9 iki 12 iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šas, ašle kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išsimti
gali kožnų dieną nuo 9 iki 12 iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šas, ašle kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išsimti
gali kožnų dieną nuo 9 iki 12 iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Priekaičiai! duodu jums žinią, kad mes parduedam Sifkortes ant visu
geriausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
25 metus už kuočiau apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.